

γναθάδα ή, Στερελλ. ("Αμφ.)

Έκ τοῦ οὐσ. *γνάθος*.

Κατὰ πληθ., τὸ πρῶτον γένειον τοῦ νέου, ὁ ἰουλος.

γναθί τό, Πόντ. ("Οφ. Τραπ. κ.ά.) *γναθίν* Πόντ. ("Αμισ. "Οφ. Τραπ. κ.ά.) *γναφί* Πόντ. (Σινώπ. Χαλδ.) *γναφίν* Πόντ. ("Ιμερ. "Ινέπ. Κερασ. Λιβερ. Οἶν. Σινώπ. Τραπ.)

Έκ τοῦ οὐσ. *γναθίον*, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *γνάθος*. Διὰ τὸν τονισμὸν βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 1,398.

1) 'Η σιαγὼν Πόντ. ("Οφ. Κερασ. Σινώπ. Τραπ. κ.ά.): 'Εντῶκα κ' ἐξέγκα τὸ γναφίν ἀτ' (ἐκτύπησα καὶ τοῦ ἐβγαλα τὴν σιαγόναν) Τραπ. Μάσα, μάσα μαστίκαν, τὰ γναφία μ' ἐπονέσαν Πόντ. β) 'Η περὶ τοὺς κροτάφους χώρα Πόντ. ("Ινέπ.): Φρ. 'Αρροκάνωτα γναφία (ἐπὶ δυσμόρφου ἀνθρώπου). 2) Συνεκδ., τὸ πρόσωπον Πόντ. ("Αμισ. Οἶν. "Οφ. Σινώπ. Τραπ.): 'Εντῶκα τοῖα ἀπέσ' 'ς σὰ γναθία κ' αἰγμάτωσα τὰ δόντᾶ τ' "Οφ. 'Εντῶκέ με ἀπέσ' 'ς σὰ γναφία (μ' ἐκτύπησε μέσα 'ς τὰ μοῦτρα) Τραπ. || Φρ. Νίρε τὰ γναφία σου (χλευαστικῶς ἐπὶ ἀτμηελήτου) Οἶν.

γνάμμα τό, Θράκ. (Αἶν.) — Λεξ. Βάιγ. Βλαστ. 336 *γνάμμαν* Κύπρ.

Έκ τοῦ ρ. *γνάφω*. 'Ο τύπ. καὶ εἰς Γερμ. καὶ Σομ.

'Η κατεργασία τῶν δερμάτων, ἡ βυρσοδέψησις ἐνθ' ἀν.

γναφαλλίδα ή, ἀμάρτ. ἀναφαλλίδα Κύθηρ.

Τὸ Ἑλληνιστ. *γναφαλλίς*.

Τὸ μετὰ τὴν διὰ τῶν κτενῶν ξάνσιν καὶ τὴν ἀπόληψιν τοῦ ἐκλεκτοῦ μαλλίου ἀπομένον τοιοῦτον κατωτέρας ποιότητος.

γνάφαλλον τό, Λεξ. Μ. 'Εγκυκλ. 'Ελευθερουδ. Πρω. Δημητρ. *γνάφαλλον* "Ηπ. (Τσαμαντ.) *κνάφαλλον* Λεξ. Μ. 'Εγκυκλ. 'Ελευθερουδ. Πρω. Δημητρ. *γνέφαλλον* Λεξ. Μ. 'Εγκυκλ. 'Ελευθερουδ. Πρω. Δημητρ. *κνέφαλλον* Λεξ. Μ. 'Εγκυκλ. 'Ελευθερουδ. Πρω. Δημητρ. Πληθ. *γνάφεδα* 'Απουλ.

Τὸ ἀρχ. *γνάφαλλον*. Οἱ τύπ. *κνάφαλλον* καὶ *κνέφαλλον* ἐκ τῶν ἀρχ. *κνάφαλλον* καὶ *κνέφαλλον*.

Τὰ ἀκατάλληλα πρὸς κλῶσιν ἀποκόμματα τῶν ἐρίων, τὰ χρησιμεύοντα πρὸς πλήρωσιν στρωμνῶν ἢ προσκεφαλαίων, κυρίως κατὰ πληθ., ἐνθ' ἀν. Συνών. *ἀρνοκούρο 1β*, *ἀρνοπόκι 2*, *κολοκούριδι*, *κολόκούρο*, *κορντόμαλλον*.

γναφαρέα ή, Κάρπ.

Έκ τοῦ οὐσ. *γναφάρι* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έα.

Πηλίνη λεκάνη, ἐντὸς τῆς ὁποίας μαλακώνονται τὰ δερ-

ματα πρὸς βυρσοδέψησιν. β) Λεκάνη, ἐντὸς τῆς ὁποίας βρέχεται ὁ διὰ τοὺς ἀροτήρας βοῦς προοριζόμενος ὄροβος.

γναφαρεῖο τό, Νάξ. Τῆν. Χίος — Λεξ. Δημητρ. *γναφαρεῖον* Βερ. — 'Ιαννούλ., 'Ονομαστ., 26 — Λεξ. Βάιγ. Λάουνδ. *γναφαρεῖον* Χίος (Πισπιλ. κ.ά.) *γλαφαρεῖο* Χίος *γναφαρεῖο* Κάλυμν. *γναφαργεῖο* Χίος.

Έκ τοῦ οὐσ. *γναφειό* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -αρεῖο. 'Ο τύπ. *γναφαρεῖον* καὶ εἰς Σομ.

Τόπος ὅπου γίνεται ἡ πλύσις ἢ κατεργασία δερμάτων ἐνθ' ἀν.

'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γναφαρεῖο* Νάξ.

γναφαρεώτικος ἐπίθ. Χίος.

Έκ τοῦ ἀμάρτ. ἐπιθ. *γναφαρεώτης*.

'Ο ἔχων σχέσιν μὲ τὸ *γναφάρι* ὁ: *Γναφαρεώτικος* χοῖρος (ὁ ἐκ τῶν ἀπορριμμάτων τῶν βυρσοδεψείων τρεφόμενος).

γναφέας ὁ, Κρήτ. Κύπρ. κ.ά. *γναφᾶς* ἐνιαχ. *γναφιάς* Κύπρ. Πάρ. Σίκιν. Σῦρ. Χίος, — Λεξ. Βάιγ. Κορ., "Ατακτ. 4,716 Βλαστ. 336 Δημητρ. *γναφκιάς* Κύπρ.

Έκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *γναφεύς*. 'Ο τύπ. *γναφεᾶς* καὶ Βυζαντ. Πβ. Διήγ. παιδιόφρ., στ. 210 (ἐκδ. Wagner, σ. 148).

1) Βυρσοδέψης Κρήτ. Κύπρ. — Λεξ. Βάιγ. Κορ., "Ατακτ. ἐνθ' ἀν. Βλαστ., ἐνθ' ἀν.: 'Ο *γναφκιάς* γνάφει τὰ τομάρια Κύπρ. 'Η σημ. καὶ Βυζαντ. Πβ. Διήγ. Παιδιόφρ., ἐνθ' ἀν. ἀνὰ σύρω τὸ δερμάτιν σου, νὰ σύρω τὴν οὐράν σου | καὶ νὰ τὸ δώσω τὸν γναφᾶ, τὸν δερματογουνάριν». Συνών. *ταμπάκης*, *τομαρεᾶς*. 2) 'Ο ἰχθύς μύραινα Νάξ. Πάρ. Σίκιν. Σῦρ., ὁ γναφεύς τῶν ἀρχαίων. Βλ. 'Αθήν. 297 ε' «τὸ ἐκ τῆς ἐψήσεως τοῦ γναφέως ὑγρόν φησι πάντα σπῖλον καθαίρειν».

γναφεῖον τό, Κύπρ. *γναφεῖον* Λεξ. Περίδ. *γναφκειὸν* Κύπρ. *γναφκειὸς* ὁ, Κύπρ. (Καλοπαναγ. Μουτουλ. Πεδουλ.)

Έκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *γναφεῖον*.

Τὸ βυρσοδεψεῖον ἐνθ' ἀν.: *Σήμ-μερα ὁ παπ-ποῦς μου ἐπῆεν εἰς τὸ γναφκειὸν τζαῖ ἐπῆρεν τέες βοῦρκες* (= δέρματα) Κύπρ. (Πεδουλ.) Συνών. *γναφάρι* ὁ, *ταμπάκι* ὁ.

'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γναφκειὰ* τά, Κύπρ.

γναφή ή, Θράκ. (Αἶν.) Κύπρ. *γνάφη* Λεξ. Βάιγ.

Έκ τοῦ ρ. *γνάφω*. 'Ο τύπ. *γνάφη* καὶ εἰς Σομ.

Γνάμμα, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἀν.

γναφικὸς ἐπίθ. Λεξ. Βάιγ. 'Ελευθερουδ. Βλαστ. 336.

Τὸ Ἑλληνιστ. ἐπίθ. *γναφικός*. 'Η λ. καὶ εἰς Σομ.

1) 'Ο κατάλληλος εἰς βυρσοδεψίαν, γνᾶφῆν, γνᾶμ-
μα ἐνθ' ἄν.: Οὐσίαις γραφικῆς Λεξ. Βλαστ., ἐνθ' ἄν. 2) 'Ο ἀ-
νήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς γναφέα Λεξ. Ἐλευθερουδ.

γναφίσκος ὁ, Σύμ. ἀγναφίσκος Κάλυμν. Λέρ. ἀγνα-
φίσκος Λέρ. ἀγναφίσκος Ἀστυπ. Νίσυρ. Σύμ. ἀγναφίσκος
Ἀστυπ. Ρόδ. Χάλκ. Οὐδ. ἀγναφίσκι Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. γνᾶφῆς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ίσκος. Βλ. Φ. Κουκουλ., Ἀθηνᾶ 41 (1929), 184, 189.

'Ο ἰχθύς Θύννος ὁ μακρόπτερος (Thunnus alalunga) τῆς
οἰκογ. τῶν Θυννιδῶν (Thunnidae) ἐνθ' ἄν.: 'Ο ἀγναφίσκος
πιάνεται μὲ δίχτυ ἀφροῦ, μὲ ἀπλάδια (= ἀφρόδιχτα) Κά-
λυμν. Συνών. ἀθιάς.

γναφοπέτσι τό, Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γνᾶφῆ καὶ πετσί.

Τὸ κατεργασμένον δέρμα. Ἀντίθ. ἀγναφοπέ-
τσι, τομάρι.

γνάφτης ὁ, ἀμάρτ. νάφτης Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. γνᾶφω.

Λάκκος ὅπου γίνεται ἡ πρώτη κατεργασία τῶν δερμάτων:
'Σ τοὺς νάφτες γνάφουν οἱ γναφιάδες.

γναφτός ἐπίθ. Θεσσ. (Καρδίτσα.) Κάρπ. Κάσ. Χίος
(Ἐγρηγόρ. Καρδάμ. Πισπιλ. Φυτ.) — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. γνᾶφω. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. γναπτός
καὶ εἰς Διήγ. παιδιόφρ., στ. 640 (ἐκδ. Wagner, σ. 163).

Συνήθ. κατ' οὐδέτ. γένος, τὸ ὑποστάν την βυρσοδέψην,
τὸ κατεργασμένον δέρμα, ἰδιαιτέρως τὸ προοριζόμενον διὰ
καττύματα ἐνθ' ἄν.: Νὰ πᾶ' νὰ πάρῃς λίγο γναφτό Χίος. Τὰ
γεμενιά εἴ' μὲ γναφτές προβιές Χίος (Φυτ.) Συνών. ἀρ-
γαστός, ἀντίθ. ἀγναφός.

γνάφω Ἀμοργ. Κάρπ. Κρήτ. (Νεάπ. κ.ά.) Κύθηρ. Κύπρ.
(Πεδουλ. κ.ά.) Μύκ. Νίσυρ. Πάρ. Ρόδ. Σίφν. Φοῦρν. Χάλκ.
Χίος (Βροντ. κ.ά.) — Λεξ. Γερμ. Βάιγ. Βλαστ. 336. Δη-
μητρ. γνάφ-φω Κάσ. γνάφου Σάμ. (Ἀρβανίτ. Πύργ. Σπα-
θαρ. Τηγάν.) γνέφω Εὐβ. (Κουρ. Κύμ. Ψαχν.) Κρήτ. Κύπρ.
σγνάφω Κύπρ. νάφω Κρήτ. Κύπρ. νάφκω Κύπρ. Μέσ. γνά-
φομαι Χίος. Ἀόρ. ἐγνάφτην Χίος (Πισπιλ.) Μετοχ. γναμμέ-
νος Κρήτ. Νίσυρ. Χίος (Πισπιλ.) — Λεξ. Βάιγ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. γνᾶπτω, διὰ τὸ ὅπ. βλ. κνᾶπτω.
'Ο τύπ. γνᾶφω, τὸ μέσ. γνᾶφομαι καὶ ἡ μετοχ.
γναμμένος καὶ εἰς Σομ. Ἡ μετοχ. γναμμένος
καὶ εἰς Διήγ. παιδιόφρ., στ. 641 (ἐκδ. Wagner, σ. 163).

1) Ξαίνω, λαναρίζω Κύθηρ. 2) Λευκαίνω Κύθηρ.
3) Καθαρίζω ἀπὸ τῶν τριχῶν δέρμα ξύνων ἢ ρίπτων τοῦτο
ἐντὸς διαλύματος ἀσβέστου Κρήτ. Κύθηρ. Χίος. β) Μεταφ.,
ἀπογυμνῶ, ἀφαιρῶ τὰ πάντα Κύθηρ.: Φρ. Τοῦ γναφε καλὰ
τὸ τομάρι (τὸν κατεγύμνωσε) Συνών. φρ. Τὸν ἔγδαρε,
τὸν ἐμάδησε. 4) Βυρσοδεψῶ, κατεργάζομαι δέρμα
Ἀμοργ. Κάρπ. Κάσ. Κρήτ. (Νεάπ. κ.ά.) Κύθηρ. Κύπρ. (Πε-
δουλ. κ.ά.) Μύκ. Νίσυρ. Πάρ. Ρόδ. Σάμ. (Ἀρβανίτ. Πύργ.
Σπαθαρ. Τηγάν. κ.ά.) Σίφν. Σύμ. Χάλκ. Χίος (Πισπιλ. κ.ά.)
— Λεξ. Γερμ. Βάιγ. Βλαστ. 336 Δημητρ.: Τὰ γνάφ-φουσι
τὰ τομάρια. Ἐβάλασί τω τὸν ἀσ-σιθ-θὸ μὲ τὸν ἀσβέστη
(ἀσ-σιθός = τὸ βυρσοδεψικὸν φυτὸν κίστος) Κάσ. Ἦναφε
τῇ βορβιά τ' ἀργιού Κρήτ. Σήμερα ἐν' Κερκακῇ καὶ ἐν γνά-
φει ὁ ἀρφός μου Κύπρ. Ἔωκα τὲς πέτσες μου νὰ μοῦ τὲς
γνάφουν αὐτόθ. || Φρ. Τοῦ γνάφ'ς τοῦ πιτσι; (ἐρωτοῦν οἱ

παῖδες εἰδὸς τι σαύρας λιθοβολοῦντες ταύτην) Σάμ. Θὰ σοῦ
γνάφω τὴν προέα (θὰ σοῦ κατεργασθῶ τὸ δέρμα, θὰ σὲ δει-
ρω) Κάρπ. Συνών. φρ. Θὰ σ' ἀργάσω τὸ τομάρι.
Θὰ τὰ γνάφῃ αὐτός, δὲν εἶναι γιὰ τὰ μπρός (θὰ ἀποθάνῃ
ἐπὶ μελλοθανάτου ἢ βαρέως ἀσθενοῦντος) Μύκ. Τὰ γναφε
(ἀπέθανε) αὐτόθ. || Ἀσμ.

Σαράδα δὲ δαβακεριὰ εἶχεν ἀμοναχός του
καὶ δὲν τὸν ἐπροφτάνανε κ' ἔγναφε κὶ ἀπατός του
Κρήτ.

Ἐγάπησα κ' ἐγὼ ὁ φτωχὸς μὴν ξαναπαρεμένη,
πάω ν' ἀγίξω 'ς τὰ βυζά, βρίσκω προβιὰ γναμμένη
αὐτόθ. Ἡ σημ. καὶ εἰς Διήγ. παιδιόφρ., ἐνθ' ἄν. «κάμνει
λουρία ἔμορφα, γναμμένα μὲ τὴν στύψην». Συνών. ἀργά-
ζω Α2. β) Μεταφ., ἀδυνατίζω, χλωμαίνω, καταρρέω ἐκ
τῆς ἀδυναμίας Εὐβ. (Κουρ. Κύμ. Ψαχν.): Ἐγνεφε πὸ τὴν
ἀναφαγιά Κουρ. Τί καλὰ, μοῦ λές, περνάει κοντὰ 'ς τὸν ἄν-
τρα τ'ς, δὲν τὴ λέπ'ς; Αὐτὴ ἔγνεψ'! Ψαχν. 5) Κατεργά-
ζομαι Κύπρ.: Ἀσμ.

Τριάντα μέρες ἔγναφα τὴν πέτρα μὲ τ' ἀσήμιν
β) Μεταφ., ἐθίζω, καθιστῶ τινα ἐμπειρον, διδάσκω Χίος
(Βροντ. κ.ά.): Γυρεύω νὰ τὸν γνάφω 'ς τὴν παπουτσοσύνη
Χίος. Ἐνας χρόνος εἶναι ποῦ μπῆκε 'ς τὴ ραφτοσύνη κὶ
ἀκόμη δὲ μπορεῖ νὰ γναφτῇ αὐτόθ. Πρέπει νὰ τὸν γνάφῃς
(= νὰ τὸν φρονιματίσῃς) Βροντ. Παθ. μετοχ. γναμμέ-
νος = ἐμπειρος, ἱκανὸς νὰ φέρῃ εἰς πέρας πᾶσαν ἐργασίαν
Χίος (Πισπιλ.). γ) Ὁ ἔχων καλὴν ἀγωγὴν, ἀνατροφὴν
Χίος (Βροντ.): Φρ. Εἶναι γραμμένος (ἔχει καλὴν ἀγωγὴν).
6) Δέρω, τύπτω, κτυπῶ, κοπανίζω Κρήτ. Χίος.
Πβ. Ἡρώδ. ἀπόσπ. 8.42 «μὴ τί σε... τῇ βακτηρίᾳ κνᾶ-
ψῃ». Συνών. ἀργάζω Γ2.

γνάψη ἡ, Σίφν.

Ἐκ τοῦ Ἑλληνιστ. οὐσ. γνάψις.

Ὁ καθαρισμὸς τοῦ δέρματος ἀπὸ τῶν τριχῶν.

γνάψιμο τό, Α. Κρήτ. Κάρπ. Κάσ. Ρόδ. Σύμ. Χίος —
Λεξ. Δημητρ. γνάψιμον Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρήμ. γνᾶφω.

1) Ἡ βυρσοδέψις, ἡ κατεργασία τῶν δερμάτων ἐνθ' ἄν.
2) Ἡ λεύκανσις ἐρίων Λεξ. Δημητρ. 3) Ἡ ὑφανσις Λεξ.
Δημητρ.

γνέθισμα τό, ἐνιαχ. γνέθ' σμα Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ρ. γνέθω.

Γνέσιμο, τὸ ὅπ. βλ.

γνεθολόγημα τό, Λεξ. Δημητρ. γνεθολόγημα Λεξ. Δη-
μητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. γνεθολογῶ.

Ἡ περὶ τὸ γνέσιμον ἀσχολία.

γνεθολογῶ Λεξ. Δημητρ. γνεθολογῶ Λεξ. Δημητρ.
γνεθολογῶν Πελοπν. (Βάλτ. Μαργέλ. Παιδεμ. Ποταμ. Πυλ.
Τριφυλ.) νεθολογῶν Πελοπν. (Βούτσα. Γαργαλ. Δίβρ. κ.ά.)
Ἐκ τοῦ ρ. γνέθω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -λογῶ.
Ἀσχολοῦμαι μὲ τὸ γνέσιμον, τὴν νῆσιν ἐρίων, βάμ-
βακος κ.τ.τ., ἐνθ' ἄν.: Κάθουμαι καὶ νεθολογῶν κάθε μέρα
καὶ μοῦ περνᾷ ἡ ὥρα Πελοπν. (Γαργαλ.)

γνέθουλα ἡ, ἀμάρτ. ν-νέσουλα Καλαβρ. (Μπόβ.) ν-νέ-
σουφ-δα Καλαβρ. (Γαλλ. Μπόβ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γνέθω, εἰς τὸ ὅπ. καὶ τύπ. ν-νέθω.

